

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET.

Megjelenik minden pénteken legalább egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 4 frt, félévre 2 frttal fizethetnek elő, negyedéves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ (Dr. Hiltz György, e. pénztárnokhoz), a lap szellemi részét illető közlemények az ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ (Gamauf Vilmos, e. titkárhoz) czimzendők.

A hirdetési díjszabályzatot lásd az utolsó lapon

Lapfelügyelő bizottság: Paget János elnök; Berde Áron, b. Huszár Sándor, Mina János, Nagy Ferencz, Szabó Samu, Szentgyörgyi József.

A kőrösfá.

Ha végig tekintünk a Mezőség hegyein, meglepően szomorú és egyoldalú tájkép terül szemünk előtt. Hiába keresünk egy árnyékot nyújtó fát; a természet, de mit mondok, a magát mindenható gyanánt feltüntetni akaró ember megfosztá önmagát az élvezettől, hogy legalább árnyékban pihenhesse ki munka idézte fáradságát. Tűzre való szerszám és épületfa megszerzése pedig valósággal a zsebmetszéssel határos; mindenki panaszkodik, a hiányokat érzi; de azok megszüntetésére vajmi kevesen törekednek.

Munka, szorgalom, kitartás, áldozat, küzdés a rozskaratu ellenszenvvel végre megtörte azon balhitet, hogy a mezőségi talajon nem terem, nem nő meg a fa, tehát ne is kísértsük meg annak ültetését.

Az épen olyan okoskodás, mintha valaki azt mondaná: félek a víztől és míg úszni nem tudok, nem is megyek belé.

Tisza László urnak m.-n.-csáni eredményteljes ültetési által meg van mutatva, mire képes az értelem, munka, szorgalom, kitartás és áldozatkészség. Kísérlet követett, végre eredmény koronázta a fáradhatlan ültetőt. Valamennyi fanem között legbiztosabban nőtt és nő M.-N.-Csánban a kőrösfá, s miután a mezőségi talaj kevés kivétellel egyöntetűnek mondható, nézetem szerint a Mezőség befásításánál vagy kisebb nagyobb mérvű ültetéseknél, az akáczfával együtt az egyedüli fa a kőrös, mely a Mezőséget szerszám- és haszontáival, az akácza pedig szerszám és tűzifával képes ellátni.

Fenntebbi kitérésre azért kényteleníttem, hogy indokolva legyen állításom és ne látszassam oly nézetet nyilvánítani, melynek gyakorlati alapja hiányzik.

A kőrös és akácza Csánban legjobban diszlott, kiültetvén, legbiztosabban fogamzott: tehát a két fa van hi-

vatva a Mezőségnek fanélküliségét nem csak megszüntetni, hanem pénzforrást is nyitni; mert tudjuk, hogy a kőrösfá keresett kereskedelmi cikk.

A kőrösnek 25—30 faja ismeretes, nálunk azonban csak a közönséges vagy büdös kőrös honos (*Fraxinus excelsior*). Az alpok déli részein tenyész a virágos kőrös (*fr. ornus*) melynek kérgéből, ha megsértetik, gyógyhatással bíró nedv, úgy nevezett manna csepeg. Disz kertekben előfordul nálunk *fr. americana*, *fr. aurea*, *fr. gigantea*, *fr. juglandifolia*, *fr. caroliniana*, *fr. pendula*.

A kőrösfá virágozik májusban, magja érik októberben és csak 18 hónap múlva vagyis második tavasz elteltekor kél ki. Legjobb, ha a magot teljes érése után megszedjük, azt szabad földben egy két láb szélességű, két láb mélységű árokban poronddal összekeverve és falevéllel elég vastagon betakarva másik tavaszra eltesszük, de némelykor megtekintve ügyeljünk, nehogy az egerek megégyék. Kora tavaszkor megtekinteni azért is szükséges, mert némelykor kivételesen megtörténik, hogy csirába indul.

Ha ültetésre szándékozunk kőrös fácskákat nevelni, faiskolaszertűleg kezdjük.

Ősszel a neki szánt helyet, mely ne legyen felette száraz vagy verőfényes fekvésű, legalább egy ásónyom mélységre felássuk és kora tavasszal elvetjük és pedig a megkívántató gyomlálás és szükséges kapálás könnyebbé tekinetéből sorba, egyik sort a másiktól 2—3 lábira.

A vetésnél nagyon ügyeljünk, a kőrösmag nagyon kényes és könnyen megfúl, ha mélyen kerül a földbe.

A kifeszített zsinór mellé szórjuk a magot és gyenge gereblyehúzással takarjuk be úgy, hogy a mag szárnyai közbe-közbe kilátszassanak, ha a munka korán teljesítetik, a siker el nem fog maradni. Vessük sűrűn, mert egy harmada bizonyosan ki nem kél.

Kikelés után a helyet tartsuk tisztán a gyomtól, kapáltassuk meg nyáron át legalább kétszer és faiskolánk megjutalmazza fáradságunkat.

Tiszta kőrös erdő ritkaság, de azt mondhatom talán nem is létezik, rendes erdészeti kezelés mellett szorványosan bükk és tölgyesekben fordul elő.

A kőrösfű növése lassu, szereti a napfényt, világosságot, ritka levélzeténél fogva a talaj beárnyékolása csekély, s épen azért a kőrös ültetvények elszoktak gyepesedni.

Az iskolából a kőrösfűt 4—5 éves korában ásassuk ki és ültessük el. Nagyobb fácskák ültetésekor hamarabb értünk célra. Tapasztalatom szerint állithatom, hogy 3—4 láb magas fák kiültetve minden körülmények között megnöttek, feltéve, hogy földből kiásásuk természetöknek megfelelőleg teljesített. A kőrösnek rendesen ép, egészséges, jól kifejtett, sok apró hajszálygyökérrel ellátott gyökérzete van, melyhez a föld hozzá tapad és kiásás alkalmával soha teljesen le nem hull.

Szükséges a gödröket még ősszel megásatni, hogy a kihányt föld elporlódjék. Hegyoldalon a kihányt földet mindég a gödör alsó széléhez helyeztessük, nehogy az eső és hólevével a gödörbe vissza mosódjék.

Ültetés előtt a netán megsértett és elhasadt nagyobb gyökereket éles késsel levágjuk és ügyelünk, hogy a fácska csak oly mélyen ültetessék a földbe, mint a mily mélyen a faiskolában eredetileg volt.

Száraz időjárásakor az ujonnan ültetett fa csak júliusban, de némelykor azon évben ki sem hajt, hanem csak másik tavaszkor.

A kőrös megnő a legmeredekebb sárgás oldalokon, csak hogy oly helyeken néhány évig észre sem vehető gyarapodása. Általában bár hová ültetjük, 2—3 évig megsinli az ültetés idézte kegyetlenséget.

Meredekebb hegyoldalon minden négyszög öltre ültethetünk egy fát, mely egyéb gondozást nem igényel az őriztetésnél. Mindenesetre nem ártana a fa tövét legalább az első két évben megkapálni, de tömeges ültetésnél bajosan kivihető.

Őriztessük, óvjuk minden marha és juhok által teendő kártól, mert a pásztorok és tilosban legeltetők nem akarják megérteni, hogy a marhanyom minden fának elensége.

Némelykor, sőt gyakran, főképp ha nagy számmal vannak, mindenkor káros hatással van a kőrösbogár, mely a fát megfosztja levélzetétől, tüdejétől.

Ezen, a kőrösfűre nézve felette káros és különben is kiállhatlan szagu rovar reggelenként rázassuk le, szedes-

sük össze: elevenen vagy megszártva szivesen megveszik akármelyik gyógytárban, hol cantharides név alatt mint orvosi szer szerepel. Ez összeszedés által megmenekszünk e rovar káros pusztításától és még némi jövedelemre is teszünk szert.

Ébner Sándor.

Káposzta savanyítás.

Az „Erdélyi gazda“ m. évi 51-ik száma közli az Artus-féle káposzta savanyítási módot só hozzáadás nélkül forró víz alkalmazásával, a mely a hordóba tömött gyalult káposztára öntetik.

A közlő állítása szerint az így kezelt káposzta nem a rendesen használt régi mód szerint készülő kellemetlen sós ízű savanyu káposztát adja, hanem olyant, a melynek íze kellemes.

Ezen állítás igazságát tapasztaljuk évenként azon savanyu káposztánál, a melyet jó nejeink nyaranként a legelőbb erő ugynevezett olasz káposztából az épen említett nálunk már rég divó készítési mód szerint elé állítanak, de nem hordó számra, hanem cseberben és más kis edényben és nem a pinczében, hanem a tűz meleg helye mellett tartva, a hol is nem 3 hét, hanem 3 nap alatt kellemes savanyuvá képződik, de nem tartós, hanem rögtön felhasználandó, mivel különben meglágyul és megromlik.

Az Artus-féle káposztáról felhozott állítást, annak tartósságát illetőleg tehát constatálni kellene, mivel a házi asszonyok kételkednek, hogy sónak alkalmazása nélkül hosszasan tartós lehetne.

E constatálás nagyon hasznos lenne, mivel a só nélkül savanyodó káposzta olyan minőségű, hogy azt még a vegetarianus életmódu ember is lelkiismerete furdalása nélkül étlapjába felveheti, míg a közönséges savanyu káposztát sokféle hus, zsír és másfélével kell beburkolni, hogy civilizált gyomor terüh nélkül magáévá tehesse.

Lehetetlen itt meg nem emlékezni azon savanyu káposztáról, a melyet egy pár év óta a fogyasztó egyesület árul és Pestről szerez, a mely oly szép, oly finom és olyan szelíd ízű, hogy nem csak a száját, hanem a szemet is ingerli és bátran a vegetarianus asztalán is megjelenhetik, csak sajnos, hogy ezen káposzta finom gyalulása és kezelési módját nem ismerjük! vajjon nem Artus-féle-e? tanuságos lenne ilyent hozatni; de hol lakik ezen jó ur?*)

S. J.

*) A „Gazd. Lapok“ t. szerkesztősege, talán lesz szives e kérdésre válaszolni, mert a hivatolt közlést az ő becses lapjából vettük át.

T A R S A L G Ó.

Választmányi ülés 1875. január hó 5-én.

229. A december hó 21-én tartott r. k. ülés jegyzőkönyve felolvastatván, — észrevétel nélkül hitelesített.

230. Erdélyi m. kir. telekk. igazgatóság 3509. sz. alatt telekkönyvi jegyzőkönyvek közhírré tételét tárgyazó hirdetményt küld, — tudomásul szolgál.

231. Gróf Bethlen Béla lejárt évdíjas kötelezvényét további 6 évre megújítja, — örvendetes tudomásul szolgálván, a kötelezvény pénztárnokhoz áttéteik.

232. Boros József tudatja, hogy ámbár már a m. évben mint alapító tag jelentkezett, ennek elfogadásáról az egylet részéről még értesítést nem nyert, — nyilatkozattétel végett egyleti pénztárnok urnak kiadatik.

233. Báró Bánffy Dezső lejárt évdíjas kötelezvényét további 6 évre megújítja, — örvendetes tudomásul szolgálván, a kötelezvény pénztárnokhoz áttéteik.

234. Felvincz városa 1282 sz. alatt két tenyészbika beszerzésére iránt felvilágosítást kér, — a kért felvilágosítás meg fog adatni.

235. Udvarhelyszék főkirálybirája Vargyas község részére egy tenyészbikát kér és annak mikénti beszerzésére iránt felvilágosítást óhajt, — a kért felvilágosítás meg fog adatni.

236. Ministerium 22119. sz. alatti körrendeletben tudatja, hogy a szőlővesszők behozatalát az egész külföldről, továbbá az osztrák-tartományok és Horvát-Szlavon-országból szigorúan tiltotta, — az elnökség által beérkezte után lapunkban azonnal közöltetvén, tudomásul szolgál.

237. Szepesi gazd. egylet köszönettel fogadván egyletünk ajánlatát, az „Erdélyi gazda“ előfizetése gyanánt a kért 60 krt. beküldi, — tudomásul szolgál.

238. Tordamegye alispánja 5594. sz. a. Alsó- és Felső-Szolcsva község részére egy darab allgauti tenyészbikát és annak beszerzésére iránt felvilágosítást kér, — a kért felvilágosítás meg fog adatni, egyszersmint azonban a nmlgu ministerium, tekintettel a jelentkezőknek örvendetesen nagy számára, fel fog kéretni, hogy vagy az árverezésre kerülő bikák számát szaporítani vagy a mult évi eladásból visszamaradt tenyészállatoknak esetleg szabad kézből beszerzését megengedni méltóztassék.

239. Titkár az 1875-re előfizetendő lapokra nézve utasítást kér, megjegyezvén, hogy „Földmívelési érdekeink“ és „Falusi gazda“ czimű lapokra az előfizetés már korábban megtörtént; — megrendelni határozatott: Oesterreichisches Wochenblatt für Land- und Forstwirtschaft, Practischer Landwirth, Weinlaube, Monatshefte für Obstbau- és Közlemények az állathonosítás sat. köréből. A „Milchzeitung“ előfizetési idejének lejártával felhagyatják.

240. Torda-aranyosi gazd. egylet 125 sz. alatt tudatja, hogy a hivatalos közlönyül felajánlott „Erdélyi gazdát“ e célból elfogadja s igénybe veszi, — örvendetes tudomásul szolgál.

241. Marosvásárhelyi törvényszéki bíró, Gyártás József, értesülvén egyletünk e tárgybeli törekvéseiről, a birtokrendezési s tagosítási eljárásról sat. szoló terjedelmes törvényjavaslatat használat végett benyújtja, — miután vála-ztmány közelebbi r. k. ülésében e nagy horderejű ügyet legjobb tudomása szerint egy kész törvényjavaslat alapján letárgyalta s a képviselőházhoz intézett tiszteletteljes kérvényét és munkálatát az annak benyújtására felkért képviselő urnak már kezéhez is szolgálhatta, a most elkésve beérkezett nagybecsű munkálatot részéről tekintetbe már nem veheti. Nehogy azonban az idézett munkálatban lerakott fontos alapelvek, gyakorlati utmutatások érvényre jutása akadályozva vagy késleltetve legyen, a t szerző sürgősen fel fog kéretni, hogy dolgozatát a jelenleg többek között a birtokrendezési

kérdéssel is behatóan foglalkozó erdélyrészi képviselők tárgyalásai számára használat végett átengedni sziveskedjék.

242. Tóth Zsigmond lejárt tagsági kötelezvényét további 6 évre megújítja, — örvendetes tudomásul szolgálván, a kötelezvény pénztárnokhoz áttéteik.

243. Királyföldi tanfelügyelő szakadáti néptanító Prie Tamás részére 1 drb. Hutter-méhkast kér, — a kérelem annak idején teljesítendő lévén, a tanfelügyelő urhoz kérdés fog intéztetni, hogy valjon az erdélyi szász gazd. egylet részére Hutterkasok beszerzésére s területén való kiosztására kormányilag adományozott 283 frnyi összeg felhasználott e már a mondott célra vagy pedig nem? mely utóbbi esetben a tanfelügyelő ur egyuttal felkéretik, szükségletét az alap kimerüléséig az illetékes erdélyi szász gazd. egylet utján fedezni.

244. Torda aranyosi gazd. egylet 128. sz. alatt tudatja, hogy az 1875. évben tartandó vándorgyűlésre az intéző bizottságot megválasztotta s egyszersmint annak névsorát be is küldi — örvendetes tudomásul szolgál.

245. Titkár jelenti, hogy a bécsi világkiállítás alkalmából rendezett gyűjteményes tárlatnak egyletünk által előlegezett költségeiből még 210 frt 17 kr. befizetetlen — a hátralékosok tartozásuk befizetésére újból fel fognak szólíttatni.

246. Titkár az 1874-ik július—decemberi titkári hivatali postaköltséget utalványozni kéri — a 35 frt 25 krnyi összeg kifizetésére egyleti pénztárnok ur ezennel utasíttatik.

247. K. Papp Miklós ur az „Erdélyi gazda“ utolsó negyedévi nyomdai költségét utalványozni kéri — a számla rendben találtatván, a 361 frt 1 krnyi összeg kifizetésére egyleti pénztárnok ur ezennel utasíttatik.

(Folyt. köv.)

Törvényjavaslat az erdélyi részekben követendő birtokrendezési és tagosítási eljárást illetőleg.

(Folytatás.)

A bíró ezen perekben az egység létrehozatalát előleg mindig megkíséríteni köteles.

Az ilyenmü hason jogalaphól eredő keresetek, a hol csak lehetséges és célszerű, egy jegyzőkönyvbe összefoglalva tárgyalandók és egy ítéletben oldandók meg.

A tárgyalás befejezése után a kiküldött bíró az összes periratokat a kir. törvényszékhez, eldöntés végett, beküldi. (S. S.)

E perek letárgyalását lehetőleg siettetni kell és hogy a szabályozás folyama fenakadást ne szenvedjen, oda kell törekedni, hogy mielőtt az új szabályozási terv elkészíttetik, a volt urbéri viszonyból származó mindennemü perlekedések végérvényesen elintéztessenek.

A székelyföldön az egyes perek tárgyalásánál, ha azok a körül forognak, vajjon valamely birtok országos kárpótlás alá eső urbériséget képez-e vagy sem? az 1868. mártius 11-iki rendeletben érintett joghiztosok is meghallgatandók.

A midőn az eljáró bíró az urbéri minden egyes perket és vitássá vált földrészteteket tisztázott és letárgyalta és az ezek felletti tárgyalási jegyzőkönyveket jelentés mellett a kiküldő törvényszék elnökségéhez beküldötte, felhívja a földesurakat és volt jobbágyokat a becslés és osztályozás érdekében szükséges, a földesurak és volt jobbágyok által egyenlő arányban választandó négy szakértőnek megválasztására. Ha a választás létrejö, ezen szakértők választanak maguknak egy ötödik tagot, illetőleg el-

nököt, a ki lehet a működő mérnök maga is, a kinek különben is minden becslés tárgya földdarabnál jelen kell lenni és a jegyzőkönyvet vezetni.

Ha pedig a felek mind, vagy pedig csak egyikük a szakértőket meg nem választják, minden perorvoslat kirekesztésével a törvényszéki bíró nevezi ki azokat.

Az így megválasztott vagy kinevezett szakértők fontos teendőikre és kiküldetésük végeztével tett osztályozások és becslések és minden körülményekre bekérendő véleményadásai esküvel megerősítésére komolyan figyelmeztetve a kiküldött bíró által, a mennyiben lehetséges az érdekelt peres felekkel egyetértőleg, vagy ha ez elérhető nem lenne, maguk közt, előlegesen megismerve a határ tagosítandó részeit, a felosztandó legelőket és szabályozandó, az urbéresesek fázási jogával terhelt erdőket, felállítják a szükséges osztályokat, fel a mintaföldeket és ezen pontoknak megállítása és jegyzőkönyvre vétele után a kiküldött bíró és működő mérnök jelenlétében a tagosítandó határ minden tagosítandó földrészleteit a felosztandó legelők, közhelyek és nádasok, a szabályozandó erdők minden részeit termő-képességük értékéhez mérten megbecsülik, és az utóbbi az erdőknél a becslés-kor létező, faértéket használható volta és mennyisége szerint a létezhető táblák, elnevezések vagy természetbeni határok közt megbecsülik.

Megbecsülik az erdők közt létező és a földesur által az 1791-beli 26. t. cz. pontjaihoz mérten visszavehető vagy az erdő birtok tisztázása és biztosítása érdekében, akár hasonértékű föld, akár három évek alatt törlesztendő és addig 6%-at kamatozandó pénzösszegre is becsült irtásokat is, bármely művelésük legyenek azok. Ugyanezen szakértők állítják meg a tárgyaló bíró által a felek kihallgatása mellett feltett kérdésekre azon erdőilletéket vagy nádszükségletet, mely a kiszakasztatás után a volt urbéreseseket 1848 január 1. napjáig rendszeresen és törvényesen gyakorlott fázási jogokhoz mérten most már a szabályozandó erdőből vagy nádasból 20 évi előiránnyal jogos követeléseiket meghatározott erdőrészekből fedezhetné.

Ugyanezen szakértők közbenjöttével becsülteti meg az előmunkálati törvényszéki bíró azon épületeket, melyek a tagosítandó földtől el nem válhatnak, de a tagosítással részébe jutandó által 6 évek alatt részletfizetésekkel megválthatók, vagy az előbbi tulajdonos által elszállíthatók, ezen szakértő becsüskö által állapíttatnak meg a felek jelentései és kihallgatásuk mellett írásba teendő kérdésekre, melyek a szabályozási per eldöntésénél jelentőséggel bírhatnak és most egy költséggel és alkalommal mind felveendő, tisztázandók és megváltandók.

Az ilyen módon keresztülvitt becslésről és szakértői munkálatokról a szakértő becsüskök naponta jegyzőkönyvet vesznek fel, azt mind aláírják és az előmunkálatokat vezető kir. törvényszéki bíró által látamozásképen aláírattják. Ezen jegyzőkönyvnek a törvényszéki bíró általi bevétele után, ugy a peres feleknek, mint különösen a működő mérnöknek a helyszínén minden további értesítés bevétele nélkül tudokra adatik a becslési jegyzőkönyvnek és munkálatoknak bármikor másolatban vehetése és ezzel minden előmunkálati kérdések az előmunkálati bíró által végkép befejezetteknek nyilvánítva, minden ily érdekű tárgyalás beszünttetetik.

24. §. A kir. törvényszékek hatásköréhez tartozó minden perben, a tárgyalás az érvényben levő szóbeli eljárás szabályai szerint történik.

A bizonyítási eljárásban a bíró a felek által felhozott bizonyítékokhoz nincs kötve, hanem hivatalból köteles kinyomozni mindazon adatokat, melyek az ügyre nézve jelentőséggel bíró körülmények felderítésére szolgálnak.

E részben a bíró működését csak az egyszerű, czélszerű és alapos vizsgálat által megkívánt tekintetek szabályozzák.

IV. Fejezet.

A felmérés, osztályozás és megbecsülés hitelesítése.

25. §. Ha a felmérés, osztályozás és becslés megtörtént és a helyrajzi térkép, valamint a birtok állás kimutatása (földkönyv) elkészített, a bírói kiküldött jelentésére a kir. törvényszék a mérnöki munkálatok, a szakértő becsüskök által eszközölt becslési jegyzőkönyv hitelesítése végett tárgyalási napot tűz ki, a melyre a mérnöki teendők megvizsgálása érdekében egy más szakértő és gyakorlott mérnököt is nevez ki.

Ezen határozatban a kir. törvényszék a 20. és 21. §-hoz mérten egyszersmint kijelenti, hogy minden a tagosítás, legelő osztály és erdő szabályozás s. b. érdekében eszközölt mérések és becslések az érdekelt felek lehető kimaradása mellett is, még pedig a munkálatoknak felszólamlás végett a községi falusbíró vagy előljáró előtt részletes felolvasása és azokra lehető észrevételeinek bevétele mellett is eszközöltetni és végeztetni fognak, minden további halasztás és perorvoslat menedéke kirekesztésével.

26. §. A tárgyalási határnapon a bírósági kiküldött a hitelesítő mérnököt a felek jelenlétében felesketti, a felmérést tartalmazó térképet és földkönyvet alkalmas, minden érdekeltek által látható helyre kiteszi, valamint a becslési jegyzőkönyvet és szakértői egyéb munkálatot.

Ezután utasítja a hitelesítő mérnököt a kitett hivatalos okmányok szemle és próba mérés által leendő megvizsgálására és felszólítja az érdekelt egyes birtokosokat, a nekik egyenként felolvasandó a mérnöki, becslési és más szakértői munkálatokra felmérést, felvételt, osztályozást és becslést illetőleg jegyzőkönyvre veendő kifogásaikat szóval előterjeszteni.

Az eképpen minden egyes birtokosok vagy ezek jelen nem léteben a falusi előljáró előtt felolvasandó mérnöki és becslési munkálatok, kiknek jelenlétében történt felolvasásokról, azokban megnyugvás vagy kifogási nyilatkozatokról jegyzőkönyv vétetik 'el, a mérnöki munkálatot illető hiányolások tisztába hozatala, próba mérések általi igazolása, s ha szükség helyreigazításukra a hitelesítő mérnök, a szakértő becsüskök becsüjét illető kifogások újból megvizsgálására, s ha szükség jóvátétele és kiigazításukra a jelen lenni kellett szakértő becsüskök utasíttatnak, a kik közé az érdekelt felek még egy szakértőt nevezhetnek.

Az ezen szabályok szerint a hitelesítő mérnök és szakértő becsüskök által próba mérések, szemlék és megújított becslések által kiigazított térkép, földkönyv és becslési jegyzőkönyv meg más szakértői műveletek helyeseknek találtatván, miután a szakértő becsüskök is a felek és bíróság jelenlétében a szabályszerű esküt azon érdekekben, hogy mind az való és igazság, a mi felett határozatukat kimondták, a rendes hitelesítési záradékkal ellátatnak, törvényszéki kiküldött, bíró és irnokja, a hitelesítési mérnök és szakértő becsüskök, valamint a peres felek képviselői által aláírattnak.

27. §. A fennebbieket értelmében kétszeres eljárással és szoros vizsgálattal a lehető felszólamlások bevégeztetvén és kiigazittatván, működő mérnök utasíttatik az osztályozási és becslési számoknak az illető térképre bevétele és minden egyes szabályozási területeknél, a melyek a térképen művelési ágak szerint kell, hogy kiszinezve legyenek, a hely fekvése és a valóssággal megegyezőleg számokkal láthatóvá tételére.

28. §. Az osztályozásnál és becslésnél, ugy a szakértők eljárására, valamint leleteik bizonyító erejére nézve a polgári törvénykezési eljárás és ezen törvénynek 27. §. irányadó.

V. Fejezet.

A szabályozási terv készítése s a per érdemleges tárgyalása.

29. §. A megelőző §§.-ban foglalt előmunkálati, becslési stb. munkálatoknak alaposan és idővesztés nélküli elkészítése, valamint az urbéri perek és vitás kérdések ellátása első sorban az előmunkálatokkal megbízott bíró, főképen pedig a törvényszéki elnök teendője közé van sorolva, a ki a fellebbezhető esetekben a kísérelt iratokban mindig a felsőbb bíróságok figyelmét felhívja a tagosítással és birtokszabályozásokkal összekötött pereknek soron kívüli ellátására.

A kiküldött bíró ezalatt, de különösen, ha minden peres kérdések végérvényesen elhatározva, azonnal összehívja az érdekelt mindenrendű birtokosokat és működő mérnököt semmi szín alatt el nem halasztható azon érdekében tárgyalásra, hogy az új szabályozási terv felett véleményeiket nyilvánítsák és egyesség nem sikerülhetése esetében jegyzőkönyvre adják.

A bíróság teendője mindenekelőtt tapintatos eljárás és az érdekelt gazdagszerű óhajaik figyelembe vételével a mindenrendű birtokosokat mindenrendű birtokszabályozási perekben és mindenekfelett egyesség létesítésére bírni.

Az egész eljárás és tárgyalásról akár jött legyen létre egyesség, akár nem: részletes jegyzőkönyv vezetendő, mely a periratokhoz csatolttatik.

Ha a felek közt minden egyes szabályozási pontokat illetőleg egyesség jöhetett létre: az írásba foglalattatik és minden érdekelt felek és a kiküldött bíró által aláírattatik és a működő mérnöknek a tervrajznak 90 napok lefolyása alatt mulhatatlanul elkészítése megrendeltetvén, a midőn a semminemű ürügy alatt meg nem nyújtható határidő folyamában ez a kiküldött bírónak beadatott, 8 napok alatt köteles ez az első folyamodási kir. törvényszékhez az összes periratokkal együtt beterjesztetni, melynek megtörténtéről minden érdekelttel együtt kifejezéssel értesitetnek, miszerint továbbá semminemű, az elfogadott terv szerinti kiszakasztást akadályozó perorvoslatnak hely nem adatik.

Ha pedig az egyesség épen nem, vagy nem minden pont felett létesült: a bírói kiküldött a működő mérnöknek meghagyja, hogy az előmunkálatok és a felek által az egyezkedés alkalmával tett nyilatkozatok alapján, tekintettel a felmerülő érdekeknek a lehetőségig való méltányos kiegyeztetésére, tervet készítsen, melynél tagosítás esetében még a következő tekintetek is figyelembe veendőek:

1) A jelenlegi birtokosoknál meghagyandók és azok részleteibe beszámítandók, a mennyiben mezőgazdasági tulnyomó okok kivételt nem képeznek:

a) minden belső és közvetlen falu mellett lévő és elkülönített, használat alatt álló bekerített helyek;

b) szőlők, nagyobb gyümölcsösök és külön birtokolt majorság erdők;

c) malmok, vámos helyek, ásványos vizek, az ezek fenntartására szükséges helyekkel és hasonló külső helyek, melyekkel a föld rendes gazdasági használatán kívül különös jog vagy javadalom rendszeres gyakorlata van kapcsolatban;

d) a helységen kívül létező épületek, ha ugyan azok, kiknek ezen épületeket, vagy azon földeket, melyeken az ilyen épületek állanak, átvenniök kellene, a felállítás, vagy áttétel költségeit el nem vállalják, vagy ha az ilyes költségek azok által nem térítettnek meg, kik az összesítést kérték.

2) A temető- és templomhelyek tagosítás tárgyait nem tehetik, sem azon helyiségek, melyek hadi tekintetéből jelen használatukban megtartandók.

3) A szükséges gyalog és szekérutak — odaértve az itatókhoz vezető utakat is — a mennyiben azok a volt jobbágyok-

nak jutó részben fekszenek, úgy minden másnemű rendes, a községek hasznára szolgáló és más községekkel, úgy közlekedési országos és vasutakkal összekötött utak fedezésére szükséges terület mindenekelőtt az addigi utterület összegéből, azután a szabályozás tárgyává tett köz- és legelő helyekből, csak midőn ezek nem lennének, minden egyes érdekelttel szabályozandó birtokából birtok-aránylag leszámítandók.

Azon határokokban, a hol nem minden részekben léteznek itató kútak, folyások vagy folyóvizek és állandó folyó patakoknak egyes előre kimért távolságra elhatározott részei: közös itató helyeknek hagyandók és ezen szabály alól csak akkor van kivétel, ha a kútak és itató helyek környékében legalább 100 holdat bírók késznek nyilatkoznak az ilyenekkel el nem látott birtokterületeken és határrészekben ezeknek is hozzájárulásukkal itató kútakat felállítani és fenntartani.

4) Minden egyes birtok kiszakasztatásának az előbbi birtokhoz egyenlő becsű földben kell történni, a minőség és kiterjedés egymást kölcsönösen pótolják.

Haszonvehetetlen, földadó alá nem vetett földek számításba nem jöhetnek, hanem beszámítás nélkül azoknak jutnak tulajdonul, a kiknek birtokai közé esnek; ha pedig a volt földesur és jobbágy birtoka közé esnének, akkor mindig a volt földesur részére maradnak.

5) Az új birtokrészek fekvésére nézve tekintet legyen arra, hogy a volt urbéreszek tagjai a földesurak birtokától mindenestre elkülönítessenek, hogy a mennyiben a tagosítást és birtokszabályozást nem akadályozná, ezek eddigi szokásos gazdálkodásuktól el ne rekesztessenek, réjtjeik szántó földekkel csak akkor cseréltesse fel, a midőn a birtokszabályozást másképen eszközölni nem lehetne.

A kisebb birtoktagok, valamint az egész volt jobbágyok birtoka elhelyezésére a sorrendet illetőleg, ha különben meg nem egyeznek, sorshuzás vétetik alkalmazásba; az általános elhelyezkedési tervre nézve pedig az érdekelt felek kihallgatása és érveik felvétele mellett, ha a kiküldött bíró szükségesnek látja, a becslésnél alkalmazva levő szakértők írásban beveendő véleményök egyik alapos indokul szolgálhat.

Ha egyes földekre nézve tulajdon czimen, de nem a volt urbéri kapcsolatból eredő magánjogi igények jelentettek be: az igénylők rendes polgári per útjára utasítandók s ez esetben a peres földrészlet a tetleges birtokos részébe számítattatik ugyan, de az új birtok kihasításánál külön helyrajzi szám alatt jegyzetnek be s külön határjelekkel ellátva csatolttatik a tényleges birtokos tagjához.

30. §. A szabályozási terv, (mely sürgős esetekben az eredeti térképekre is feltehető) és ennek írásban foglalandó értelmezése, az összehasonlítási kimutatás (combinatorium) a kapcsolatos irományok és hitelesített mérnöki előmunkálatokkal együtt a törvényszék által a kiküldött bírónak kiadatva, ez a 20 és 21. §§. szabályai értelmében a szabályozást illetőleg indokolt ellenvélemények feladására határnapot tűz ki az ezen törvényben megállapított határidőn belül és a helyszínére kiszállva, minden a szabályozási tervvel összekötött hivatalosokat és iratokat jelenlétében és felelőssége alatt a felek használatára alkalmas, biztos helyre közszemlére kitészen és azonnal a terv elfogadása érdekében a tárgyalást megnyitnak kimondja.

Ha a terv elfogadtatik és ezen tárgyalás rendén egyességileg minden érdekelttel által kifogástalannak nyilvánittatik, az ilyen egyesség a tervben lévő egyéb módosításokkal együtt jegyzőkönyvre vétetik, minden egyes peres felek és képviselőik, valamint az illető község hivatalos előjárói által szabályszerűleg aláírattatik: a mikor a kiküldött bíró egyidejűleg a jegyzőkönyv aláírása és elfogadása után ugyanazon jegyzőkönyven a működő mérnököt utasítja 15 napok alatt feltétlenül a kiszakasztatás esz-

közléséhez fogni és azt folytonosan dolgozva, teljesen bevégezni s a bevégezés után erről a jelentését azonnal a törvényszékhez megtenni.

31. §. Az előbbi §-ban érintett tárgyalási határnapon, a mérnök által készített határszabályozási tervvel (Codaértve legelő, erdő elkülönítésénél az új felosztási tervezetet, illetőleg a volt jobbágyok legelő-erdő illetőségének javaslatba hozott mértékét) meg nem elégedő fél a nehezelt pontok elleni minden kifogásait, szintugy az ellenfél is ellenészrevételeit terjessze elő és kérelmét mind két fél, mindenik vitapontra nézve lehetőleg szabatosan adja elő.

Ezen tárgyalásnak elnapolása semmi szin alatt meg nem engedtetik.

Ha a felek a befejezett tárgyalás folyamában még új tanukra hivatkeztak: ezeket a kiküldött bíró azonnal kihallgatja, s az eljárás befejezte után az összes periratokat az urbéri törvényszékhez beküldi.

VI. Fejezet.

Ítélethozatal és a jogorvoslatok.

32. §. A kir. törvényszék, ha további nyomozások teljesítését, vagy még fel nem használt bizonyítékok megszerzését szükségesnek találja: a bírói kiküldöttet ezek utólagos teljesítésére utasítja, ki e pótlásnál a fennírt szabályok szerint köteles eljárni.

Az urbéri törvényszék a perben előforduló minden vitás kérdés felett ugyanegy ítéletben határoz, azon pontokra nézve azonban, melyekben a felek feltétlenül kiegyeztek, az egység szolgál zsinormértékül.

33. §. Az ítélet a feleknek haladék nélkül kézbesítendő.

A feleknek szabadságukban áll az ellen a kir. táblához fellebbezéssel élni, melyre nézve a 18. §-ban foglalt határozatok állanak.

A fellebbezésben az ítélet azon pontjai, melyek ellen a fellebbezés intézve van, világosan kiteendők. Ha e pontok ki nem jelölve, feltételeztetik, hogy az ítélet minden egyes határozata fellebbeztetett.

A kir. ítéltő tábla, valamint a m. kir. Curia kötelesek birtokszabályozási mindennemű pereket, valamint ezekkel összekötött egyes pereket is sorrenden kívül látni el és küldeni le az alsó bírósághoz.

34. §. A kir. tábla által helyben hagyott ítélet a feleknek kézbesítendő és az ellen semmi további fellebbezésnek helye nincs.

35. §. A 20—32 §§-ban érintett eljárás folyama alatt hozott közbenső határozatok (végzesek) ellen, valamint az eljárás folyamában elkövetett szabálytalanságok miatt külön jogorvoslatnak nincs helye. Mindennemű ily tárgyú panaszok a 32. §-ban érintett érdemleges ítélet elleni fellebbezésbe foglalandók.

36. §. A felsőbb bíróságok, ha a felterjesztett perekben az előmunkálati, hitelesítési és terv feletti tárgyalásokat és előnyomozatokat a szabályozás tárgyát érdemileg illető kérdésekben tetemes kárt okozólag hiányosnak és ki nem elégítőeknek találják, a per kiegészítése és a körülményekhez képest új ítélet hozás végett az első bírósági törvényszékhez visszaküldi, de mindenik esetben teljesen indokolt és kimerítő felvilágosítás és utasítás kíséretében.

VII. Fejezet.

Az ítéletek végrehajtásáról, a számitási vagy felmérési hibák utólagos kiigazításáról s a szabályozási költségekről.

37. §. A jogerejű ítéletek vagy a helyben hagyott egyes-ségek végrehajtása hivatalból, és pedig az első folyamodásu ur-

béri törvényszék egyik tagja által és egy közigazgatási tisztviselő közreműködésével történik.

A végrehajtásra törvényszékileg kiküldött tag a működő mérnök s az illető közigazgatási tisztviselő előleges meghallgatása után a végrehajtás időpontját meghatározza, s erről a feleket oly hozzáadással értesíti, hogy a kitűzött végrehajtási határnapon jelenjenek meg, ellenkező esetben a végrehajtás jelenlétük nélkül is meg fog történni.

A kihasítás a bíróság helybenhagyott szabályozási, illetőleg felosztási terv szerint történik, melynek megfelelő térrajz készítendő.

A kihasítás megtörténte után a bizottmány által egy hites mérnök hozzájárultával az új térkép és a birtokállományok új táblája (birtokkönyv) a hitelesítési záradékkal ellátatik.

A bizottmány a végrehajtás foganatosításáról, az új birtokrészek kihasításáról, a birtokbaadásáról és ezzel egybefüggőleg teljesített hitelesítésről jegyzőkönyvet szerkeszt, és azt a kir. törvényszékhez az összes periratokkal együtt beküldi.

A megtörtént végrehajtásról az érdekllett felek végzés által értesitetnek, melyben kiteendő: hogy szabadságukban áll a térképről és a földkönyvről bármikor hiteles másolatot venniök.

Az első bírósági urbéri törvényszék a határ új kihasítási térképét és birtokkönyvét az illető telekkönyvi és adószorozati hivattal további hivatalos eljárás végett közölni köteles.

Ennek megtörténtével az új térkép és földkönyv a törvényszék irattárában őriztetik.

Ezen szakasz szabályait teljesíti a kiküldött bíró, illetőleg a törvényszéki elnök felelősség-, és ha a működő mérnök is okalenne a kiszakasztatás hátráltatásának és birtokba-adás tényének, hárman egyetemlegesen kártérítés alatt.

Különösen ha a működő mérnök a 30. §-ban meghatározott meghagyásnak, mely ítéletek esetében is ezeknek jogerőre-emelkedésük napján, a működő mérnökhez megteendő, eleget nem teszen, fennakadás nélkül a kiszakasztatáson nem munkálkodik, azt megszakasztva késedelmesen eszközli: köteles a kiküldött bíró tudomásvétel után első esetben is 100 és második esetben 300 és így 14 naponként teendő intések után többszöröződő, az illetékes megye valamely közöltségen tartott szegény ápoló intézete javára, végrehajtásilag felveendő pénzbírsággal kötelezni.

38. §. Birtokszabályozási és minden másnemű egyes urbéri perekben, a fellebbezésen kívül más jogorvoslatnak, perújításnak, visszahelyezésnek s. a. t. helye nincs.

39. §. A szabályozás alkalmával történt számitási vagy felmérési, vagy a végrehajtásnál közbejött másnemű hibák kiigazítása a végrehajtás megtörténtétől számitandó egy év alatt kérelmezendő. Későbbi ily tárgyú kérelem hivatalból visszautasittatik.

40. §. E kérelem az illetékes kir. törvényszékhez írásban nyujtandó be. A kérelmezőnek szabadságában áll, az illető szolgabírónál, mint közigazgatási hatóságnál, kérelmét szóval előadni, ki azt jegyzőkönyvbe veszi s az illetékes urbéri törvényszékhez haladék nélkül beküldi.

41. §. Az urbéri törvényszék, ha a kérelmet nyilván alaptalannak nem találja: a szükséges nyomozásokra egyik tagját, egy hites mérnökkel együtt a helyszínére kiküldi.

E vizsgálat megtörténtenek határnapja és a vizsgálat tárgya az érdekllett feleknek oly figyelmeztetéssel adatik tudtul: hogy a vizsgálat tárgyát képező körülményekre nézve, annak befejezte után utólagos felszólalásoknak helye nem leend.

42. §. A bírói küldöttség a kitűzött határnapon a felek közt a kiegyezést megkísérli. A létrejött egység, vagy ha az egyezkedés nem sikerül, a kérelem minden pontja iránt folytatán-

dó nyomozási eredményt megerősítés, illetőleg határozathozatal végett a kiküldő törvényszék elé terjeszti.

A határozat hozatala és végrehajtása a 32—38 § §. ban foglalt szabályok szerint történik.

Ezen, a kiszakasztás után eszközölt kiigazítás költségeit előlegesen is hordozza a kérelmes; ha fellépése csakugyan jogosnak találtatott és egyességileg el nem nyésztetett, szabadságában állandó panasz érdemleges tárgyalása alkalmával költségeit és szenvedett kárát indokoltan feladni és a törvényszék végrehajtási képesítettséggel mondandja ki ítéletét ez érdekekben is.

43. §. Mindenik peres fél az önön képviselével járó költségeket maga viseli.

Ugy a földesurak, valamint a volt jobbágyságok a közhelyek és közlegelők felosztásánál, valamint az erdők szabályozásánál részesedéstük arányához mérten hordozzák és fedezik az ezen perek lefolyásához szükséges szekeres és kézi napszámokat ezekből pénz- és másnemű kiadásokat.

Tagosítási pereknél, habár azok az előbbi pontban említett perekkel együtt jártattnak is le, a vegyes költségekben a költséget ezen perágot illetőleg, a mennyiben pénzbeliek, hordozzák azon nemes volt földbirtokosok, a kiknek tagosítandó birtokuk a 20 katasztrális holdat meghaladja, a fuvar és kézi napszámokat teljesítik azon nemes birtokosok, a kik a fentebb meghatározott 20 hold tagosítandó birtoknál többet nem bírnak, és minden más, a tagosítandó határban külső birtokkal bíró volt urbéresek vagy ezeknek jogutódai.

Szabad községekben és mindenrendű városokban kiterjesztetvén a fentebbi szabályok ezennel az erdélyi országrész egész területére, a bármilynemű birtokszabályozási költségeket hordozzák a szabad községek és városok lakosai föld és házadójuk arányában.

44. §. A tagosításnál a költségeket, ha a felek másképp nem egyeztek, előlegezik a felperesek a 43. §-ra való fenntartással.

A közhelyek és közlegelők osztályánál, meg a szabályozandó erdőket illető pereknél és különösen azoknál, melyeket ezen szabályok 5. §-sa értelmében hivatalból kirendelt gondnok már folytat, vagy megindítania kell, a közigazgatási hivatal közbejöttével az illetékes királyi törvényszék mindig megelőző utalványra és hitelesítő határozata következtében esetről esetre fedezi a költségek minden nemét azon község, melynek határán a szabályozás előveendő; ugyan a 43. §-ban kimondott ez érdekekbeni költség-hordozási elvnek a végszámadásnál követése mellett mindenekelőtt utasítattnak ezennel a közigazgatási hivatalok, hogy minden községben, a kocsmák és más kir. javadalmak hasznobereit tartsák fenn, a minden időben az ő felelősségük terhe alatt pontosan az illetékes bíróság által utalványozott és 8 napok alatt fedezni kellett peres költségek törlesztésére.

Az ezen és a 43. §-ban szabályozott azon mindennemű költségek és előlegezések, melyek a perek bevégződéséig fel nem vehetők, a végleges birtokbaadási tárgyalásnál az illetők és előlegezők által jegyzőkönyvre adatva és felszámíttatva, a kiküldött bíró által hitelesítettnek és ugyan ez által ugyanakkor az illetőknek szabályozás alá vett birtokokon kívül alkalmazhatása mellett, mint bírói zálogon oly fennhagyással biztosítottak, hogy az elbecsült és a követelőnek birtokába át is adott részlet két év lejártá alatt, a tulajdoni jog elvesztése terhe mellett, a termény bevétele után kiváltható.

45. §. A fentebbiek következtében hatályon kívüli állapotba helyeztetnek a „május 6-iki 1872. birtokrendezési eljárás az ország erdélyi részében“ című igazságügyministeri rendelet — az 1871. évi LV. törvényzikk „Arányosítás“ czime alatt, — az 1871. évi LIV. törvényzikk „az irtványokról“, — az 1871-

beli LIII. törvényzikknek 62, 64, 69, 71-nek 5 pontja, 72. §§-ok és minden szabályok, a melyek az ezen törvényben megengedett szabályokkal erdélyrészi, magántulajdont biztosító törvényzikkkel és törvényesítést nyert rendelettel ellenkeznek; a székelyföldi birtokokat tárgyazó 1868. évi martius 11-iki ministeri rendelet és az 1871. évi LIII. törvényzikk 82. §-sa kivételével.

(Vége következik.)

E G Y V E L E G.

* Mai számunk mellékletéül budapesti magkereskedő Frommer A. Herrman főárjegyzékét veszik t. olvasóink, ajánljuk az előnyösen ismert czéget szives figyelmükbe.

* Sajtóhiba igazítás. Lapunk közelmúlt 2. számában a „birtokrendezési törvényjavaslat“ szövegében a 12. lapon 8 §. kezdetén és a 14. lapon a 18 §. 3. sorában „urbéri“ helyett „királyi“t kérünk olvasni.

* Felhívás a pomologia kedvelőihez. Folyó 1875. évi január hó 17-én, azaz vasárnap délután 4 órakor gyümölcsizelés fog tartatni, az erdélyi gazdasági egyesület titkári irodájában (Sétatérutca 13. sz.), melyre a kertészeti szakosztály t. tagjai s egyáltalában a gyümölcsészet barátai ezennel meghívattak. Izlelés után szakosztályi tanácskozás: a múlt ülés tárgyának folytatása.

* A világkiállítás érmek és oklevelek kiosztása újabb hírek szerint február hó folytán fog Budapesten megtörténni. Bővebb részletekkel még nem szolgálhatunk, azt azonban kívánatosnak tartanók, hogy az említett kiosztás csak is a főváros kiállítóira vonatkozzék; nehogy a távol vidékinek a felutazással költség — vagy pedig egy meghatalmazott kinevezésével s. a. t. fáradság okoztassék. Ki jutalomban részesült, elég keservesen (exceptis excipiendis) szolgálta meg azt és így méltán megvárhatja, hogy a nyert kitüntetés legalább is közvetlen hatóságához, vagy azon bizottsághoz, melynek közvetítésével tárgyait kiállította, küldessék el.

* Egy új répa válfaj. Igen dicsérik Heinemann által Erfurtban tenyésztett új aranyárga henger répa (neue goldgelbe Walzenrunkelrübe) válfajt. Hengerded alakja mellett nagy termést ad. Jobbára a földön felül növekedik. Levelei aprók és nem nagyszámban. A tenyésztés vége felé a levelek nagyobb része elhull, úgy hogy igen csekély torzsa marad. A répát kézzel könnyen kiszedhetni. Húsában fehér és sárga gyűrűk váltakoznak. Külszíne vöröses narancsszínű, héja sima, gyökere rövid és finom, így kevés föld marad rajta. (F. É.)

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

M i r d e t é s e k.

Jelzálog kölcsönök.

Alólt „Ipar- és keresked. ügynöki iroda“ tisztelettel jelenti miszerint Szilárd anyagból épült kolozvári bérházakra törlesztési kölcsönöket 500 forinttól kezdve a legmagasabb összegig gyorsan eszközöl.

Ugyelintén a hirodalom bármely részében telekkönyvezett földbirtokra is 500 forinttól kezdve a legmagasabb összegig.

Nagyobb kölcsönöknél feltűnő előnyt nyújt. Bővebb értesítéssel a módoratok iránt posta útján készséggel szolgál.

A hatóságilag engedélyezett általános „Ipar- és kereskedelmi ügynöki iroda“ Kolozvári, óvár bástyautca, 6. sz.

(3) (2—26) Értékesíthet postá útján vagy személyesen naponta d. u. 1—4 óráig.

Üzlethelyiség változtatása.

Van szerencsém a nagyérdemű t. cz. gazdaközön-
séggel tisztelettel tudatni, hogy a főpiacson **Dávid**
Antal-féle házban lévő

mag-
és

terményüzletemet

ujjonnan berendezve belmagyarutca 7-ik szám
alá tettem át.

Előlegesen is bátorkodom tudomásul hozni, misze-
rint sajtó alatt lévő mag- és termény-árjegyzékem ne-
hány napok lefolyta után megjelenik, melyet becses
figyelmébe ajánlok.

(1) (3-52)

Tisztelettel

TAUFFER FERENCZ.

Legjobb és legolcsóbb forrás

ZONGORÁK ÉS HARMONIUMOK

beszerzésére.

használt zongorák megcserélésére,
valamint mindennemű húros hangszerek, azok alkatré-
szeinek és mindenféle húroknak vásárlására.

Zongora-kölcsonzónési raktár.

Zongora-javítási műhely.

TRISKA FERENCZ
KOLOZSVÁRT,

A távirdai hivattal szemben.

Kívánatra legújabb, 1875-re szóló árjegyzékemmel
bérmentve szolgálak. Üzletemben a lehető legnagyobb
olcsóság a legszigorubb lelkiismeretességgel párosul.

Zongora hangolás bármily távol vidéken is olcsón
elvéllaltatik. (2) (2-26)

Piaczi árak.

A kolozsvári kereskedelmi s iparkamara hivatalos adatai nyomán.

A héti vásár		Egy osztrák mérő = 2 nagy veka					Egy mazsa		Egy bécsi öl	1 font
helye	napja	tiszta b u z a	elegy b u z a	roz s	zab	törökbuza	széna	szalma	tüzifa	marha hus
á r a k r a j e z á r o k b a n										
Kolozsvár	jan. 14	400-420	280-320	300-330	140-150	270-280	165	85	1100	21
Nagy-Várad	decz. 29	380-480	340-370	280-320	180-200	260-300	300	140	1500	24
Maros-Vásárhely	jan. 7	360-406	230-264	276-306	128-140	—	190-200	70-90	760	16
Károly-Fehérvár	jan. 9	395-400	310-325	265-275	125-138	—	170-175	95-120	900	20
Nagy-Szeben	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brassó	decz. 31	388-455	361	290-312	135-141	318	—	—	—	18
Besztercze	jan. 5	350-410	380	260	150	—	160-200	95-150	600	14
Nagy-Enyed	jan. 7	400-450	325-350	275-300	140-150	—	290-300	35-40	800	18
Szamosujvár	jan. 4	400-460	320-360	290-300	150-160	—	200	50	1500	18
Décs	jan. 5	360-400	300-320	260-280	120-130	—	140-150	50-80	800	15
Torda	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Erdélyi földterhermentesítési kötvény 75 frt 90 kr. — Ezüst árkelet 105.—

Az „Erdélyi Gazda” hirdetési díjszabályzata.

	1-1		1-3		1-6		1-12		1-24		1-52	
	széri hirdeteskör											
	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.
16/16 lap	14	—	36	—	70	—	120	—	200	—	360	—
8/16 „	7	—	18	—	35	—	60	—	100	—	180	—
4/16 „	3	50	9	—	17	50	30	—	50	—	90	—
2/16 „	1	75	4	50	8	75	15	—	25	—	45	—
1/16 „	—	90	2	25	4	40	7	50	12	50	22	50

Nagyobb hirdetésenként külön kedvezmények.

Azonkívül 30 kr. bélyegdíj annyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik.

A szíves megrendelésben világosan kérjük kitenni: mennyi helyet igényel a beklüldött mellékelt hirdetésé számára.

Hirdetéseket elfogadnak lapunk kiadó hivatala és a Gámán János örökösöl nyomdájának központú irodája (Gőze kr. Gyulai-ház) Mellékletek százanként 1 o. é. forintba számítottak.

TARTALOM:

A körösfá. — Káposzta savanyítás. — Társalgó. — Választmányi ülés 1875. január hó 5-én. — Törvényjavaslat az erdélyi részekben követendő birtokrendezési és tagosítási eljárást illetőleg. — Egyveleg. — Hirdetések. — Piaczi árak.